ҺУНГАЛТАДА БУЛТАДАА ХАБААДАЯ!

[Бүх]ы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

№ 34 (6224)
ФЕВРАЛИИН
18
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1951 он.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй [Ве]рховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

БҮГЭДЭАРАДАЙ ҺАЙНДЭР

[Мү]нөөдэр — бүгэдэарадай һайн[дэ]р — РСФСР-эй ба БМАССР-эй [Вер]ховно Соведүүдтэ һунгалтын [үдэ]р мүн. Энэ үдэр Бурят-Монго[лой ма]найн ажалшад большевистскэ [па]ртида, агууехэ вождь Сталинда [үн]эгы ехээр этигэн найдадагаа, [ин]аг дуратай, үнэн сэхэ байдагаа, [па]ртиин табиһан зорилгонуудые [бэ]елүүлхын түлөө бэлэн байһанаа [...]өө дахин харуулхань.

Һунгалтануудта бэлэдхэлэй үе[...]даа манай арадай политическэ [б]олон ажалай тон ехэ дэбжэлтын [...] болоо. Һунгалтануудай урда тээ [...]н зоной хабаадалгатайгаар бо[лоһ]он суглаанууд дээрээ советскэ [хүнүү]д манай социалистическэ Эхэ [о]роной туйлаһан гайхамшагта ехэ [ам]жалтанууд тухай омог баяртай[гаа]р хэлэһэн байха юм. Үгэ хэлэһэн [со]ветскэ патриодууд инаг социа[лис]тическэ Эсэгэ ороноо, большевистскэ партияа, агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталинаа [ул]ам алдаршуулан магтаа. Манай [ар]ад Верховно Соведэй депутадта [ин]аг вождь Сталинаа арад бүгэдын [кан]дидат болгон дэбжүүлжэ, со[ци]алистическэ Эхэ орондоо, комму[нис]тическэ партидаа инаг дуратай, [үнэн] сэхэ байдагаа, эбдэршэгүй ба[та] нэгэдэлээ дахин дахин харуулаа.

Советскэ хүнүүд болбол агууехэ [Ст]алинай үнэн <орһ>тнигуудые — [па]рти, правительствын хүтэлбэри[...]эдые, арадай эрхим хүбүүд, [ба]сагадые—советскэ Эхэ орондоо, [Л]енин—Сталинай партида үнэн сэ[хэ] хүнүүдые Верховно Соведүүдэй [деп]утадуудта кандидадууд болгон [д]эбжүүлһэн байха юм.

Коммунистнууд ба партийнабэ[шэ] хүнүүдэй сталинска блогой кан[ди]дадууд хадаа коммунизмын [байгуу]лгын түлөө эршэмтэй шангаар [тэм]сэжэ, арадай этигэл найдаба[ри]и хүртэһэн үнэн сэхэ советскэ [пат]риодууд мүн.

Һунгуулиин кампаниин үедэ со[ве]тскэ общеcтвымнай морально-политическэ бата нэгэдэл шэнэ хүсэтэйгөөр харагдаа. Депутадуудта кандидадуудай дунда — коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд, баатар зоригто хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэд, социалистическэ хүдөө ажахын түрүүшүүл, манай интеллигенциин түлөөлэгшэд бии.

Большевигүүдэй парти, нүхэр Сталин хадаа гүрэнэй олон тоото шадамар бэрхэ ажал-ябуулагшадые арад зоной дундаһаа дэбжүүлээ, оролдосо ехэтэйгээр хүмүүжүүлэн бэлдээ.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта мүнөөдэр голосуудаа үгэхэдөө, һунгагшад болбол алдарта большевистскэ партиин түлөө, түрэл советскэ правительствынгаа түлөө, манай бүхы илалтануудай туг—арад бүгэдын кандидат агууехэ Сталин багшынгаа түлөө голосовалха байна.

Мүнөөдэр советскэ хүнүүд өөрынгөө хүндэтэ эрхэнүүдые бэелүүлхын тулада барагдашагүй ехэ баясхалантайгаар һунгуулиин участогуудта ошоно. Энэ хүхюу баясхаланта үедэ тэдэнэр Ленин—Сталинай алдарта партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ябажа гараһан илалта түгэс зам тухайгаа һанана.

1946 оной февралиин 9-дэ Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо нүхэр Сталин болбол дайнай һүүлдэ арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ агууехэ программые, коммунизм байгуулгын гүн ехэ программые зохёон табяа һэн. Нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн заабаряар зоригжоһон советскэ арад дайнай хойтохи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ.

Зэрлиг дайсанай һандаргаһан хэдэн олон городууд, тосхонууд, заводууд, фабриканууд амжалтатайгаар һэргээн бодхоогдожо, бүри гоё һайхан болоо. Манай промышленность болон социалистическэ хүдөө ажахы дайнай урда тээхи үйлэдбэринингөө хэмжээе ехээр үлүүлэнхэй. Тэрэшэлэн культурна байгуулалгадамнай угаа ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудта мүнөөдэр голосуудаа үгэхэдөө, һунгагшад болбол алдарта социалистическэ Эхэ оронойнгоо үшөө ехээр бэхижэхын түлөө, улам гоё һайханаар сэсэглэн һалбархын түлөө голосовалха байна.

Манай ороной арад зон агууехэ Сталинай анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэй. Манай гүрэн доторхи бүхы юумэн, социалистическэ промышленностиин бүхы хүдэлмэринь, манай хүдөө ажахын бүхы һүр хүсэниинь, байгаали дайдые шэнэдхэн байгуулха тушаа сталинска түсэб—эдэ бүгэдэ хадаа советскэ хүнүүдэй улам жаргалта байдалтай болохо хэрэгтэ зорюулагданхай.

Манай социалистическэ Эхэ орон хадаа бүхы дэлхэйн ажалшадта зол жаргалайнь замые заана. Үмхирэн хосоржо байгаа капиталистическэ системэдэ орходоо манай социалистическэ системын хэмжээгүй булюу һайниинь мүнөө дэлхэйн бумбэрсэгэй бүхы ажалшад бүри тодоор этигэн хаража байна. Эрхэ сүлөө болон зол жаргалые гэнсал социализмын зам дээрэ туйлажа болохо байна гэжэ мүнөө капиталистическэ оронуудай олон миллион ажалшад улам элеэр ойлгоно.

Нүхэд һунгагшад! Бултадаа һунгалтануудта хабаадажа, Сталинска Конституцяар олгогдоһон нангин эрхэнүүдээ эдлэжэ, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө нэгэн һаналтайгаар голосовалая!

„Правдын" корреспонденттэй нүхэр И. В. Сталинай хэһэн хөөрэлдөөн

Һаяхан «Правдын» корреспондент гадаадын-политическэ удхатай хэдэ хэдэн асуудалнуудтайгаар нүхэр Сталинда хандаһан байна. Нүхэр И. В. Сталинай харюунь доро толилогдобо.

АСУУДАЛ. Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр Советскэ Союз зэбсэгээ хуряагаагүй, тодорхойлон хэлэбэл, өөһэдынгөө сэрэгүүдые албанһаань табяагүй, тэрээнһээ хойшо өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдые Советскэ Союз улам ехээр олошоруулжа байна гэжэ общинануудай палатада английска премьер Эттлиин хэлэһэн һүүлэй мэдүүлгэ тушаа Та юун гэжэ һананат?

ХАРЮУ. Премьер Эттлиин энэ мэдүүлгые Советскэ Союз тушаа хардалга мүн гэжэ би һананаб.

Дайнай һүүлээр Советскэ Союз өөрынгөө сэрэгүүдые албанһаа табиһаниинь бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ. Албанһаа табилга хадаа гурбан ээлжээгээр: нэгэдэхи ба хоёрдохи ээлжээнүүдээр—1945 оной турша соо, гурбадахи ээлжээгээр—1946 оной майһаа сентябрь хүрэтэр хэгдэһэниинь элитэ. Тэрээнһээ гадна, 1946 ба 1947 онууд дотор Советскэ Армиин личнэ составай аха наһатад албанһаа табигдаһан, тэрэшэлэн 1948 оной эхеэр үлэгшэ аха наһатад бултадаа албанһаа табигдаһан байгаа.

Бүгэдэндэ мэдээжэ баримтанууд иимэ байна.

Нэгэшье гүрэн, тэрэ тоодо советскэ гүрэншье, гражданска промышленностиие бүхы талаарнь хүгжөөхынгөө, хэдэн арбаад миллиард бюджетнэ гаргашануудые эрихэ Волгодохи, Днепртэхи, Аму-Дарьядахи гидростанцинууд мэтын агууехэ барилгануудые эхилхынгээ, бюджетнэ хэдэн арбаад миллиардын гаргашануудые эридэг ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүдые таһалгаряагүй химдаруулха политика үргэлжэлүүлхынгээ, немецкэ эзэмдэгшэдээр һандаргагдаһан арадай ажахые һэргээн бодхоохо хэрэгтэ хэдэн зуун миллиард оруулхынгаа хажуугаар, нэгэндоро зэбсэгтэ хүсэнүүдээ олодхожо, сэрэгэй промышленностиие хүгжөөжэ шадахагүй гэжэ, премьер Эттли хэрбээ финансова гү, али экономическа наука һайн мэдэхэ байгаа һаа, түбэггүйгөөр ойлгохо һэн. Бодолгогүй тиимэ политикань гүрэнэй панхаруудталгада хүргэхэ гэжэ ойлгоходо түбэгтэй бэшэ. Ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдые олошоруулга, яаралтайгаар зэбсэглэлгэ хадаа сэрэгэй промышленностиие ехээр хүгжөөлгэдэ, гражданска промышленностиие хороолгодо, гражданска ехэ барилгануудые зогсоолгодо, налогуудые ехэ болголгодо, ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүдые хүндэрүүлгэдэ хүргэдэг гэжэ, премьер Эттли өөрынгөө дүршэлһөө ба США-гэй дүршэлһөө мэдэхэ ёһотой байгаа. Советскэ Союз гражданска промышленностьяа хороодоггүй, харин үргэдхэжэ байдаг, асари ехэ шэнэ гидростанцинуудай, уһалалгын системэнүүдэй барилга болюулдаггүй, харин үргэдхэдэг, юумын үнэ сэнгүүдые химдаруулха политика зогсоогоогүй, харин үргэлжэлүүлжэ байгаа хадаа, — панхаруудталгын байдалда орохые зүрхэлөөгүй һаа, сэрэгэй промышленностиие нэгэндоро ехэдхэжэ ба зэбсэгтэ хүсэнүүдээ олодхожо шадахагүйнь ойлгосотой.

Эдэ бүхы баримтануудай ба научна бодомжонуудай байбашье, Советскэ Союз ба тэрэнэй амгалан политика тушаа сэхэ хардахые премьер Эттлиин болохотойдо тоолоо хадань, Англида мүнөө лейбористска правительствын бэелүүлжэ байгаа яаралтай зэбсэглэлгые Советскэ Союз тушаа хардалгаар зүбтүүлхэб гэжэ тэрэнэй бододог байһаар лэ тайлбарилжа болохо гээшэ.

Советскэ Союзай амгалан политикые агрессивнэ гээд, харин английска правительствын агрессивнэ политикые амгалан гэхын тулада, Советскэ Союз тухай худал хуурмаг юумэн премьер Эттлидэ хэрэгтэй байна, — энэнь английска арадые тээлмэрдүүлхын, СССР тухай тиимэ худал хуурмаг ойлгомжые тэрээндэ баадхахын тулада, тиин Америкын Холбоото Штадуудай зонхилхы бүлэг нюурнуудаар эмхидхэгдэжэ байгаа дэлхэйн шэнэ дайнда мэхэлэлгын гуримаар тэрээниие татажа оруулхын тула Эттлидэ хэрэгтэй байна.

Эб найрамдалай тала баригша хэбэртэйгээр премьер Эттли өөрыгөө харуулна. Гэхэ зуура, хэрбээ эб найрамдал үнэхөөр хүсэдэг байгаа һаа, тэрэ хадаа Советскэ Союзай, Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай, Хитадай ба Франциин хоорондо Эб найрамдалай Пакт дары баталха тухай Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Советскэ Союзай оруулһан дурадхалһаа юундэ арсаһан байгаа гээшэб?

Хэрбээ эб найрамдал үнэхөөр хүсэдэг байгаа һаа, тэрэ хадаа зэбсэгүүдые хороолго дары эхилхэ тухай, атомна зэбсэгые дары хоримжолхо тухай Советскэ Союзай дурадхалһаа юундэ арсаһан байгааб?

Хэрбээ эб найрамдал үнэхөөр хүсэдэг байгаа һаа, тэрэ хадаа эб найрамдал хамгаалгын тала баригшадые юундэ мүрдэдэг байнаб, Англида эб найрамдал хамгаалагшадай Конгрессые юундэ хоримжолһон байгааб? Эб найрамдал хамгаалхын түлөө кампани Англиин аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулха байна аал?

Премьер Эттли хадаа эб найрамдал сахихые хүсэдэг бэшэ, харин дэлхэйн агрессивнэ шэнэ дай үүдхэхые хүсэдэгынь элитэ.

АСУУДАЛ. Кореядэхи интервенци тухайда Та юун гэжэ бодонот, тэрэ юун боложо дүүрэхэб?

ХАРЮУ. Хитадай Арадай Правительствын эбэй дурадхалнуудһаа Англиин ба Америкын Холбоото Штадуудай эсэслэн арсаа һаань, Кореядэхи дайн хадаа интервентнүүдэй диилдэлгээр лэ дүүрэхэ байна.

АСУУДАЛ. Ямар ушарһаа? Американска, английска генералнууд ба офицернүүд хитадайхиһаа ба корейскэһээ муу гээшэ гү?

ХАРЮУ. Үгы, муу бэшэ. Американска, английска генералнууд ба офицернүүд ондоо ямаршье ороной генералнуудһаа, офицернүүдһээ заашье муу бэшэ. США-гэй ба Англиин солдадууд тушаа хэлэбэл, гитлеровскэ Германида ба милитаристска Японидо эсэргүү дайнда тэдэнэр өөһэдыгөө тон һайн талаһаа харуулһаниинь элитэ. Теэд юун бэ? Ушар юуб гэбэл, Корeядэ ба Хитадта эсэргүү дайе солдадууд зүббэшэ гэжэ тоолоно, харин гитлеровскэ Германида ба милитаристска Японидо эсэргүү дайе яһала зүб гэжэ тэдэнэр тоолодог байгаа. Ушар юуб гэхэдэ, энэ дайн английска ба американска солдадуудай дунда тон хүндэгүй байна.

Англидашье, Америкэдэшье аюул тохёолдуулжа байгаагүй ба Тайван аралаа американецуудта буляагдаһан Хитадые агрессор гээшэ гээд, харин Тайван аралые булимтаран абаһан ба өөрынгөө сэрэгүүдые Хитадай хилэнүүдтэ туласа асарһан Америкын Холбоото Штадуудые өөрыгөө хамгаалжа байгаа тала гээшэ гэжэ солдадуудта ойлгуулхань, үнэхөөр, бэрхэтэй. Америкын Холбоото Штадууд өөрынгөө аюулгүй байдалые Кореяын территори дээрэ ба Хитадай хилэнүүд шадар хамгаалха эрхэтэй, харин Хитад ба Корея хадаа аюулгүй байдалаа территори дээрээ гү, али өөрынгөө гүрэнэй хилэ шадар хамгаалха эрхэгүй гэжэ солдадуудта этигүүлхэнь бэрхэтэй. Тиимэһээ, энэ дайн англо-американска солдадуудай дунда хүндэгүй байна.

Баадхагдаһан дайе тон зүббэшэ гэжэ солдадуудай тоолодог байгаа һаа, тиигээд фронт дээрэхи уялгануудаа ёһо тэдысэ, өөрынгөө үүргын зүбтэ этигэнгүй, зоригжолгүйгөөр тэдэнэй дүүргэдэг байгаа һаа, эгээн дүршэлтэй генералнууд ба офицернүүдэйшье булигдан хосорхонь элитэ.

АСУУДАЛ. Хитадай Арадай Республикые агрессор гэжэ соносхоһон, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин (ООН-эй) шиидхэбэри тушаа Та юун гэжэ һананат?

ХАРЮУ. Тэрээниие тон гутамшаг шиидхэбэри гэжэ би һананаб. Хитадай территори, Тайван аралые булимтаран абаһан, тэрэшэлэн Хитадай хилэ туласа Кореядэ добтолон ороһон Америкын Холбоото Штадуудые — өөрыгөө хамгаалагша тала гээд, харин өөрынгөө хилэнүүдые хамгаалжа ба американецуудаар буляагдаһан Тайван аралые өөртөө бусаахые оролдожо байгаа Хитадай Арадай Республикые —агрессор гэжэ баталан хэлэхын тулада һэшхэлэй һүүлшын үлэгдэлнүүдые үнэхөөр гээхэ хэрэгтэй юм.

Эб найрамдал сахилгын түшэг тулгуури болохоор байгуулагдаһан Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци дайнай зэбсэг, дэлхэйн шэнэ дай үүдхэлгын хэрэгсэл болгогдожо байна. Арбан оронууд—Хойто-атлантическа агрессивнэ пактын гэшүүд (США, Англи, Франци, Канада, Бельги, Голланди, Люксембург, Дани, Норвеги, Исланди) ба Латино-американска хорин оронууд (Аргентина, Бразили, Боливи, Чили, Колумби, Коста-Рика, Куба, Доминиканска республика, Эквадор, Сальвадор, Гватемала, Гаити, Гондурас, Мексика, Никарагуа, Панама, Парагвай, Перу, Уругвай, Венецуэла) ООН-эй агрессорскэ ядронь болоно. Эдэ оронуудай түлөөлэгшэд лэ мүнөө дайнай ба амгалан байдалай хуби заяае ООН-до шиидхэжэ байна. Эдэ лэ Хитадай Арадай Республикые агрессивнэ гэһэн гутамшаг шиидхэбэри ООН-до абхуулһан байха юм.

ООН-дэхи мүнөөнэй гуримуудта иимэ ушар тон характернэ байна гэбэл, жэшээлхэдэ, арайхан хоёр миллион хүн зонтой, Америкэдэхи ехэбэшэ Доминиканска республика мүнөө ООН дотор Индитэй адли зэргэтэй байна, ООН-до голосой эрхэеэ хаһагдаһан Хитадай Арадай Республикаһаа һураггүй ехэ зэргэтэй байха юм.

Тиин, агрессивнэ дайнай зэбсэг болгогдохо зуураа, ООН хадаа тэгшэ эрхэтэ нацануудай бүхэдэлхэйн организаци байхаяа болижо байна. Үнэндөө, ООН мүнөө бүхэдэлхэйн организаци бэшэ, харин американска агрессорнүүдэй эрилтэнүүдтэ зорюулан ябуулга хэдэг, американецуудта хамаатай организаци болоо. Шэнэ дай үүдхэхые ганса Америкын Холбоото Штадууд ба Канада хүсэнэ бэшэ, харин Латино-американска 20 оронууд энэ замда оронхой, тэндэхи помещигүүд ба купецүүд хадаа дайлалдажа байгаа оронуудта өөһэдынгөө товарнуудые хэмһээ үндэр сэнгүүдээр худалдахын ба энэ шуһата хэрэгээр олон миллионой олзо олохын тула Европодо гү, али Азида хаанашье һаань шэнэ дай үүдхэхые жүрөөдэжэ байна. Латино-американска хорин оронуудай 20 түлөөлэгшэд мүнөө ООН дотор Америкын Холбоото Штадуудай нигтаар жагсаһан ба үгэ дууластай арми болоод байһаниинь хэндэшье нюусабэшэ баримта мүн.

Тиин, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа Лигэ Нацын гутамшаг замда орожо байна. Тиин, тэрэ хадаа өөрынгөө моральна нэрэ хүндые алдажа, өөрыгөө хосоролгодо хүргэжэ байна.

АСУУДАЛ. Дэлхэйн шэнэ дайн зайлашагүй гэжэ тоолоно гүт?

ХАРЮУ. Үгы. Эгээ мүнөөдөө тэрээниие зайлашагүй гэжэ тооложо болохогүй.

Шэнэ дай жүрөөдэдэг агрессивнэ хүсэнүүд Америкын Холбоото Штадуудта, Англида, тэрэшэлэн Францидашье бии байһаниинь элитэ. Үлэмжэ ехэ олзо оруулхын тула, бусад оронуудые тонон дээрмэдэхын тула тэдэндэ дайн хэрэгтэй байна. Тэдэ хадаа түрибэлгүй ехэ олзо үгэхэ доходно статья гэжэ дайе тоолодог миллиардернүүд ба миллионернүүд гээшэ.

Тэдэнэр, тэдэ агрессивнэ хүсэнүүд хадаа хархис правительствонуудые өөһэдынгөө гарта барижа, тэдэниие шэглүүлжэ байна. Гэхэтэй хамта, шэнэ дай хүсэдэггүй, эб найрамдал сахихые оролдодог өөһэдынгөө арадуудһаа тэдэнэр айна. Тиимэһээ, тэдэнэр өөһэдынгөө арадуудые хуураха ба мэхэлхын тула, шэнэ дайе өөрыгөө хамгаалга гээшэ гээд, харин амгалан байдалда дуратай оронуудай эб найрамдалай политикые агрессивнэ гэжэ харуулхын тула хархис правительствонуудые ашаглаха гэжэ оролдоно. Өөһэдынгөө агрессивнэ түсэбүүдые арадуудтаа баадхан абхуулхын ба тэдэниие шэнэ дайнда татан оруулхын тула өөһэдынгөө арадуудые мэхэлхэ гэжэ тэдэнэр оролдоно.

Тиимэл ушарһаа, эб найрамдал хамгаалгын кампани хадаа хархис правительствонуудай агрессивнэ һанаашалгануудые элишэлжэ болохо гэжэ түбэгшээн, тэдэнэр эб найрамдал хамгаалха кампаниһаа айдаг.

Тиимэл ушарһаа, тэдэнэр болбол Эб найрамдалай Пакт баталха тухай, зэбсэгүүдые хороохо тухай, атомна зэбсэг хоримжолхо тухай Советскэ Союзай дурадхалнуудые абхуулангүй таһалдуулаа, эдэ дурадхалнуудые абаа һаа, хархис правительствонуудай агрессивнэ хэмжээ-ябуулганууд һандарха ба яаралтайгаар зэбсэглэлгые хэрэггүй болгохо гэжэ тэдэнэр айгаа.

Агрессивнэ ба эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй энэ тэмсэл юун боложо дүүрэхэб?

Эб найрамдал сахилгын хэрэгые арадуудай өөһэдынгөө гарта абажа, тэрээниие эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалаа һаань, амгалан байдал сахигдаха ба батадхагдаха. Дай үүдхэгшэд хадаа арад олониитые худал хуурмагай урьхада оруулан мэхэлжэ ба дэлхэйн шэнэ дайн руу тэдэниие татажа шадаа һаань, дайн зайлашагүй боложо магадгүй.

Тиимэһээ, дай үүдхэгшэдэй гэмтэ муухай аашануудые элишэлхэ хэрэгсэл болгошо эб найрамдал сахихын түлөө үргэн кампани мүнөө нэгэдэхи зэргын удхашанартай байна.

Советскэ Союз тушаа хэлэбэл, энэ хадаа дай зайсуулха ба эб найрамдал сахиха политикые саашадаашье хэлбэришэгүй бэелүүлхэ байна,

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ КАНДИДАДУУДАЙ ТҮЛӨӨ ГОЛОСОВАЛАЯ!

В. М. МОЛОТОВ,
һунгуулиин № 12 Железнодорожно округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

Г. М. МАЛЕНКОВ,
һунгуулиин № 23 Машина бүтээлгын округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

Хоца НАМСАРАЕВ

БАЯРАЙ ЗҮРХЭН

Аба түрэл Сталин,
Аха түрэл Молотов,
Арадай хүбүүн Маленков—
Манай түрэл кандидат,
Манай түрэл депутат.

Имэ гэгээн соёрхол
Энэ үдэр хүлеэгээд,
Бардам омог баярхал
Байгал мэтээр дэбэрнэд.

Аба түрэл Сталин,
Аха түрэл Молотов,
Арадай хүбүүн Маленков—
Манай түрэл кандидат,
Манай түрэл депутат.

Бурят-Монгол дайдамнай
Булта баяраар долгилбо,
Арад манай зүрхэмнай
Алтан золоор логшобо.

Аба түрэл Сталин,
Аха түрэл Молотов,
Арадай хүбүүн Маленков—
Манай түрэл кандидат,
Манай түрэл депутат.

Түмөөд мянгаад жэлнүүдэй
Түүхэ мүшөөр яларба,
Аша гушын жаргалай
Алдар нараар суурхаба.

Аба түрэл Сталин,
Аха түрэл Молотов,
Арадай хүбүүн Маленков—
Манай түрэл кандидат,
Манай түрэл депутат.

Хонгёо хурса хоолойгоор
Хуби золоо дуулаял,
Ажал бүриин амжалтаар
Алдар суугаа дуулдаял.

Аба түрэл Сталин,
Аха түрэл Молотов,
Арадай хүбүүн Маленков—
Манай түрэл кандидат,
Манай түрэл депутат.

Омог булад гуурһандам
Олоной баяр толотонол,
Улаан халуун зүрхэндэм
Уран шүлэг ошотонол.

Инаг вождьдоо голосуудаа үгэхэбди

Үнинэй хүлеэгдэһэн февралиин арбан найманай үдэр. Үргэн уужам Российска Федерациин олонациональна арад нэгэ хүн шэнгеэр һунгуулиин участогуудта ерэжэ, Верховно Соведтээ түрүү хүнүүдээ һунгажа байна.

Эхэ оронноймнай нангин зүрхэн Кремлиин курантнуудай стрелкэ зургаанда дүтэлжэ ябана. Нэгэ хэдыхэн минута болоод, столицымнай алдарта ажалшад инаг багша Сталинайнгаа, зол жаргалта байдалайнгаа түлөө, жабхаланта һайхан ерээдүйн түлөө голосовалхань.

Советскэ бүхы хүнүүд энэ үглөөгүүр хамагай түрүүн «Сталин» гэһэн үгэ хэлээ.

Сталин!

Хэды һайхан үгэб! Энэ хүнэй гайхамшагта мэргэн ухаанай, габьяата баатар ажалай ашаар советскэ арад коммунизмын арюун үдэрнүүдтэ жэлһээ жэлдэ дүтэлэн ябанад.

Бидэнэр, Улан-Удын паровозовагонно заводойхид энэ үдэрые тон ехэ баясхалантайгаар угтаабди. Түрэл Иосиф Виссарионович манай кандидат болоо. Имэ ехэ зол бидэниие бүри ехэ баатаршалгануудта урялан, илалтын шэнэ хуудаһануудые нээхэ хүсэ үгөө. Бидэнэй баяр—бүхы городоймнай, бүхы республикымнай баяр. Һунгуулиимнай Окружной ба Участково комиссинуудай болон бидэнэй нэрэ дээрэ үнэн зүрхэнэй амаршалганууд республикымнай аймаг бүхэнһөө ерэнэ. Тиигэжэ бидэнэй зол баярые таряаша малша хүнүүд хубаалдана.

Ехэ зол баярта хүртэһэндөө урмашан манай заводой хүдэлмэришэд ажалай үндэр амжалтануудые туйлана. Тэдэнэр стахановска вахтада жагсажа, цехүүд хоорондоо мүрысэн, нормонуудаа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэнэ.

Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлжэ, манай завод СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. Энэ хадаа габьяата ажалаймнай гэршэ болоно. Саашадаа улам бүри һайнаар, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ дуран хүрэнэ. «Ажал болбол алдар солын, шэн габьяагай, нэрэ хүндын хэрэг мүн», — гэжэ манай агууехэ багшамнай һургадаг. Заводоймнай суута хэдэн стахановецууд ажалшадай депутадуудаар райсоведтэ, горсоведтэ һунгагданхай. Тэдэнэр ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Алдарта стахановец, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Курочкин арбан найман жэлэйнгээ нормые дүүргэнхэй. Һаяхан болоһон митинг дээрэ Октябрьска революциин 34-дэхи жэлэй ойн һайндэр болотор үшөө 2 жэлэй түсэб дүүргэхэ уялга тэрэ абаа. Манай дундаһаа Д. Сандакова, Н. Прошенков, А. Филаретов ба бусад олон стахановецууд урган гараа.

Мүнөө үмхирэн һалажа байһан капиталистическэ системэ хүдэлмэришэн ангиие хайрагүйгөөр дарлана, мянга мянгаар хүдэлмэригүй болгон, газаашань, улица руу шадана. Капитализмда тохёолдоһон экономическа кризисһээ мултаран гарахын тулада империалистнар бүмбэрсэг дэлхэйе дайнай аюулда дахин оруулхые оролдон, һүүлшынгээ хүсэ шабхана. Амгалан тайбан корейскэ арад зониие американска алууршадай хюдажа байһаниинь хэндэшье ёлитэ. Зүгөөр американо-английска шуһата империалистнар түүхын ябасые хубилгажа шадахагүй. Амгалан тайбан байдалай түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлые Советскэ Союз толгойлно, агууехэ Сталин хүтэлбэрилнэ.

Бидэнэр мүнөөдэр эсэгэ Сталиндаа голосуудаа үгэхэдөө, үдэрһөө үдэртэ һалбаран байгаа түрэл заводойнгоо, жэлһээ жэлдэ баяжан байгаа Бурят-Монголойнгоо, бүхы советскэ Эхэ оронойнгоо улам улам ургахын түлөө голосуудаа үгэнэбди.

Улан-Удын Ленинэй орденто ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд — стахановецууд М. Вагин, А. Николаев, Е. Рогачева, А. Балохнин.

Улам һайхан ажабайдалай түлөө

Ворошиловай нэрэмжэтэ түрэл колхозойнгоо хонинной товарна фермэдэ хонишоноор 13-дахи жэлээ хүдэлмэрилжэ ябанаб. Үгытэй малшанай бүлэдэ түрэһэн байгааб. Бага балшар наһандаа эхэ эсэгэһээ гээгдэн үншэржэ, олон бага дүүнэрээрэ үлэшоо һэм. Тэрэ үедэ тон бэрхэшээлтэй байгша һэн. Нютагай баяд ноёдой мал адуулжа, дүүнэрэйнгээ ба өөрынгөө хоолой тэжээжэ, амидаржа, нэгэшье гэрэлтэй үдэр үзэнгүй ябагша һэм.

Имагтал Агууехэ Октябрьска революци бидэндэ зол жаргалтай байдал асаржа, бүрин эрхэ олгоо һэн.

Большевигүүдэй парти, тэрэнэй вождь агууехэ Сталин үгытэй таряашад малшадта колхозно баян тэнюун байдал асараа. Эгээл түрүүн эмхидхэгдэһэн колхоздо би бүлэтэйгөө ороод, тэрээнһээ хойшоо мүнөө хүрэтэр артелиингээ ажалда хүдэлмэрилжэ ябанаб. Минии харууһалжа ябаһан хонид бултадаа метис болонхой. Метис хонидууд ехэ олзотой, нооһо, мяха, һү ехээр үгэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ нооһо хайшалалгаар түсэбөө 110 процент, һү һаалгаар — 100 процент дүүргээ һэм. Мүн түл абалгые һайнаар үнгэргэһэн байнаб. Колхозой правлени минии ажал хүдэлмэриие һайнаар сэгнэжэ, намайе хэды дахин шагнаһан байна.

Манай түрэл советскэ правительство, большевигүүдэй парти колхозно таряашадай байдалые улам һайжаруулхын тулада тон ехэ анхарал хандуулна. Советскэ засагай ашаар би үзэг бэшэг мэдэхэ болонхойб. Сталинска Конституциин ёһоор минии үхибүүд һургуулида һуража ябана.

Минии ажабайдалда, бүлэдөм зол жаргал олгоһон агууехэ вождь Сталинай үни удаан ажаһуухынь түлөө би мүнөөдэр голосоо үгэхэб. Би энээнһээ хойшо Эхэ оронойнгоо түлөө, үхибүүдэйнгээ һайн һайхан жаргалтай байдалай түлөө бүри оршомтойгоор хүдэлмэрилхэб гэжэ мэдүүлхэ байнаб.

Дулгарма Доржиева,
Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Түрэл арадайм түүхэтэ баяр

Цэдэн ГАЛСАНОВ

Мүнөөдэр манай республикын ажалшан арад айхабтар ехэ баясхалантайгаар арадуудай агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай түлөө голосуудаа үгэжэ байна. Мүн хамта агууехэ Сталинай үнэн сэхэ соратнигууд В. М. Молотовой ба Г. М. Маленковой түлөө, бурят-монгол арадай эрхим хүбүүд ба басагадай түлөө голосовалжа байна.

Манай арадай баясхалан барагдашагүй Жаргалта һайхан ажабайдалайнгаа түлөө, экономическа болон духовно бадаралтынгаа түлөө большевистскэ парти, советскэ правительство ба сэсэн мэргэн багша нүхэр Сталинда зүрхэнэй баясхалан хүргэһэн зоной халуун үгэнүүд республикын хизаарһаа хизаар хүрэтэр бадаран гарана.

Манай республикын ажалшан арад сталинска халуун анхаралые үдэр бүхэндэ үзэнэ. 1936 ондо Бурят-Монголой ажалшадай делегациие Кремль соо угтан уулзалган дээрэ нүхэр Молотов иигэжэ хэлээ һэн:

«Бурят-Монголой республика — Советскэ Союзай эгээн холын республика юм. Тиигэбэшье Москваһаа эгээн холын энэ республикада советскэ засаг, манай ленинскэ парти хододоол анхаралтайгаар хандадаг байгаа, Бурят-Монголой республикын тогтоһон анхан түрүүшын үдэрһөө хойшо мүнөө хүрэтэр, нүхэр Сталин саг үргэлжэ өөрөө анхарал табидаг байна».

Бурят-Монголнай урдань хаанта империин эгээн гээгдэнги түлюур заха газар байһан аад, большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталинай бодото эсэгын оролдолго анхаралай ашаар, агууехэ ород арадай ахадүүгэй туһаламжаар советскэ засагай он жэлнүүдтэ түрүү социалистическэ республика болоо.

* * *

Революциин урда тээ ажалша бурядай хуби заяан хохидолтой гасалантай байгаа бэлэй.

Урданшье хүхэ номин Байкалнай хүүен хааян байгша юм һэн. Теэд энэ түрэл далайнгаа баян зузаан эрье дээрэ бурядууд ерэдэггүй һэн, жаргал тухай дууладаггүй һэн, жаргал гээшэ тэндэнь байгаагүй һэн. Ажалшан арадта зол жаргал Сэлэнгын голдошье, Хориин таладашье, Ахын уулануудташье, Баргажанай тайгадашье олдодоггүй бэлэй... 14 мянган ламанарые исалуулһан 34 дасан, 326 церковь ба бусад сүмэнүүд, архи картын арбаад, зуугаад харанхы гэрнүүд, бөө удагануудай жэгэндээрэн дэбхэрдэг зүхэлинүүд буурал һаарал Байкалые тойрон бусайдажа байгаа һэн. Тэдэнэр бултааран ажалша дорюун бурят-монгол арадые мунхаруулха, хүлыень үрөөлдэн тушаха, сэдьхэл бодолыень манаруулха гэһэн зорилготой байгаа, баяд ноёдой, хаанай чиновнигуудай барлаг болгохо гэһэн һэдэлгэтэй байгаа.

Ажалшан арад түрэл нютагайнгаа элбэг дэлбэг баялигые эдлэхэ эрхэгүй һэн: хэмжээлэшэгүй ехэ шухаг шулуунууд газарай хүрьһэн доро нюугдажа, үнэтэ һайхан үнэгэ булгануудтайгын оёорто хоргодожо байһан жэшээтэй һэн.

«Манай урдын байдал—харанхы балай һүнидэл байгаа бэлэй. Бурят-Монголой ажалшадай урдын байдал утаа уняар болоһон эшэгы гэр, хаанай опричнигуудай, нютагай ноёдой ба нюдарган баяшуулай, орхимжото ламанарай, оргойто бөөнэрэй ба үлэсхэлэн зоболонгой үмэнэ үхэтэрөө айдаг ябадал байгаа»,—гэжэ БМАССР-эй 15-дахи жэлэй ойдо нүхэр Сталинда бэшэһэн бэшэг соогоо манай ажалшад хэлээ һэн. Теэд арад зон имэ байдалаа тэсэжэ һуугаа бэшэ, харин эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэл ябуулһаар байһан юм. Манай арадай энэ үни холын тэмсэлдэ агууехэ ород арадай эрхим хүбүүд айхабтар ехэ нүлөө үзүүлһээр ерэһэн түүхэтэй.

Халуун наранда дүрэһэн хуурай таланuудаар ганса нэгэн эшэгы гэрнүүд ганхан гунхан һуугша һэн. Эдэнэй хажуугаар эльһэ тооһо таталуулан декабристнууд сүлэлгэдэ туугдажа ерээ юм. Гэнжэ тушаагай гэнгинээн соогуур поэт-декабрист Одоевскиин А. С. Пушкинда зорюулан бэшэһэн шүлэгүүд ханхинан гараа һэн. Кяхтада багшалжа байһан поэт Д. П. Давыдовай зохёоһон «Алдарта далай—арюухан Байкал» гэһэн суута дуун Байкалай долгин дээгүүр зэдэлэн гараа һэн. «Улаан нарамнай гээшэ» гэжэ бурядууд декабрист Николай Бестужевые хүндэлэн нэрэлдэг байгаа. «Бурят» гэжэ нэрэмнайшье ород хүнүүдэй үгэһэн нэрэ бэшүү. Суута революционернүүд-ленинецүүд И. В. Бабушкин, В. М. Серов, Каландарашвили, К. А. Масков эндэ революциин улаан туг үргөө юм.

Эдэнэрэй сэхэ нүлөөн доро бурят-монгол арад тэрэ харанхы хажар байдалай оёорһоо өөһэдынгөө эрхим хүбүүдые эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэд болгон гаргаһан байна. Эдэнэрэй нэрэ: бурядай түрүүшын эрдэмтэн, Европодо суутай болоһон Доржи Банзаров, гайхамшагта этнограф багша М. Н. Хангалов, ородой суута аяншан Н. М Пржевальскиин ойрын хани туһалагша ябаһан Дондок Иринчинов, зоригто революционер-большевик Цыремпил Ранжуров, бурядай түрүүшын партизанска отрядай комиссар Павел Балтахинов, бурят партизан Бадма Банзаракшиев... Эдэнэр түрэлхи арадаа суурхуулжа, агууехэ ород арадай дэмжэлгэ доро, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэн ерээ һэн.

Иигэжэ Байкалай номин сээжэн дээгүүр улаан наранай ошото гэрэл Октябриин үүр сайлган соогуур сасаран ерэбэ.

Бурят-монгол арад советскэ арадуудай эбтэй зэтэй бүлэ соо тэгшэ эрхэтэй болон хүгжэбэ. Хүсэ шадалынь, бодол шадабаринь һалбаран гараба. Шэнэ байдалаа, шэнэ культураяа байгуулан эхилбэ.

Шэнээр түрэһэн бурят-монгол арадай зохёохы ехэ ажалые Ленин—Сталинай парти анхаралтайгаар ударидан абаа. Агууехэ ород арад ахадүүгэй халуун анхаралаар хүреэлэн ерээ.

Тиигэжэ республикын захаһаа заха хүрэтэр, Саян уулаһаа Баунтын тайга хүрэтэр, номин Байкалһаа Бичурын үрэжэлтэ тала хүрэтэр—хаа хаанагүй бусалма халуун ажалай үрэжэл сэсэглэн гараба. Хүхэ номин Байкалай эрьедэ хүхюун жаргалта дуунууд хүнхинэн гарана. Баян оронноймнай байгаалиин үнэтэ нөөсэнүүд задаран гаража, арад зоной ажабайдалые шэмэглэбэ.

Барга дүлин байһан Баргажан тосхониие абаад үзэе. Эндэ һаруул ехэ һургуули ба клуб, олон мянган номтой библиотекэ, үдэр һүнигүй дуутай радио, үдэшэндөө харахада үнгын галаар яларһан үйлсэнүүд. Холын Улюкчикан нютагые хараад үзэе: урдань эндэ ахир тохир арбаад хорёод айлнууд тайгын забһараар таража һуугаа гэлсэдэг. Теэд энээниие мүнөө хэн этигэхэ гээшэб? Энэ нютагһаа эрдэмтэй бэлигтэй зонууд тон олоор урган гараа. СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Гомбожап Цыдынжапов. БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министр Вера Боянова, БМАССР-эй элүүрые хамгаалха Министерствын ахалагша хирург, медицинскэ наукануудай кандидат Эрдэн Раднаев. Эдэнэрые мүнөөдэр республикын ажалшад Верховно Соведтээ һунгажа байна. Мүн эндэһээ хэдэн олон партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, багшанар, инженернүүд урган гараа. Мүнөө эндэхи нютагай хэдэн колхозууд нэгэдээд, болбосон байдалтай агрогород байгуулжа байна. Уланай ба Баян-Голой колхознигууд сүлөөтэй сагтаа уулзахадаа, зүрхэнэйнгөө халуун хөөрэлдөө дэлгэдэг: тэрэ хүбүүмнай Москвада дээдэ һургуули дүүргээд, эрдэмтэнэй нэрээргэ абаба; энэ басагамнай Улан-Удын дээдэ һургуулида эрхимээр һуража байна; мүнөөдэр магазиндамнай уран зохёолой шэнэ номууд ерэбэ; үглөөдэр клуб соомнай «Шахаа тангариг» гэжэ Сталин тухай кинофильм гарахань гэлсэнэ...

Бурят-Монголоймнай нюур шарай танигдахаар бэшэ болон хубилаа. Сталинска табанжэлнүүд соо индустриин ехэ ехэ заводууд бодобо. Улан-Удэдэ—республикымнай омогой шэмэг болохо Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод бодоо. Улан-Удые тойроод харыт: индустриин гигантнууд—мяха-консервын комбинат, ме... комбинат, шэлэй завод, сэмбын фабрика, модоной завод... Баунтын тайга соошье, Нижне-Ангарскдашье, Түнхэн Закамендашье, Сэлэнгэ Кяхтадашье, Хори Яруунадашье шэнэ шэнэ промышленна предприятинууд хүдэлмэрилнэ. Республика соомнай ... бан зуугаад гаран предприя... нууд бодонхой.

Город ба хүдөөдэшье го... хан электрическэ галнууд ... риин мүшэдые булин гэрэлт... Мүнөө колхозуудта электри... вээр таряагаа сохидог, үнеэ... һаадаг, хонидоо хайшалдаг. Ра... дио, телефон гэжэ юрын хэрэг ... лонхой.

Иигэжэ социализм гээшэ ... зоной үдэр бүхэнэй ажаба... соо нэбтэрэн ороо. Хүсэтэ ехэ ... никээр, түрүү агрономическа ... каар зэбсэглэгдэһэн колхозни... үндэр ургаса абахын түлөө, ... малаа үсхэхын түлөө баатар... гаар ажаллажа байна.

Манай арадай культурна ... байдалда үндэһэн хубилалта... гараа. «Бурят-монгол арад ... ветскэ засагай он жэлнүүдтэ ... хэн амжалтануудые туйлаа... рят-монгол арад өөрынгөө ду... һаа урган гараһан ба социа... мын хэрэгтэ үнэнөөр алба ... байгаа өөрын интеллиге... хүмүүжүүлээ»—гэжэ СССР... Министрнүүдэй Совет ба ВКП(... гэй ЦК Бурят-Монголой 25 жэ... ойн үдэртэ амаршалга соогоо ... дэглэһэн байна.

...Хүдөөдэ ябаһан хүгшэн ... шоной дуулахые шагнагты: ... дай поэт Хоца Намсараевай ... дэ бурядай композитор Да... Аюшеевэй зохёоһон дуун зэд... Колхозой хуушан мориш... гэртэ ороод үзэгты: урдань ... хан тахидаг хоймор таладань ... дай уранзурааша Цыренжап С... пиловай зураһан «Ургашан» ... зураг дэлгээтэй байха. Тэрүү ... рэ самолет ниидэжэ ябана, ... соонь биологическа науканyy... кандидат Василий Филиппов ... хоздо лекци уншахаяа яар... ябана.

Республика соомнай 600-... гаран эмнэлгын газарнууд, ... гаад шахуу һургуулинууд, ... гаад клубууд, 160 ... гын байшангууд, 27 культур... ордонгууд, 3 дээдэ һургуули... хэдэн олон тусхай дунда һур... линууд бии. Мүн 3 театрнууд, ... рэнэй филармони, 3 музей хү... мэрилнэ. Амаралтын үдэртэ ... луута-Нуурай нүүрһэнэй шах... гү, али Тельманэй нэрэмжэтэ ... хозой клуб соо гү, бурядай ду... һургуулида гү уранзохёол... ерээд, литературна вечер ... байха. Бурят-Монголой Гүр... Ленинэй орденто оперо ба бал... театрын артистнууд ПВЗ-гэй ку... турын ордон соо гү, али Ха... гатайн леспромхозой клуб соо ... Городок городой хүдэлмэриш... урда гү «Байкал дээрэ» гэжэ ... нэ оперо харуулжа байха. Ма... уранзураашадай эрхим зура... Бүхэсоюзна выставкэнүүдтэ ... бятай байна. Манай уранзох... шодой идейнэ ба уранһайхан... гаа талаар үлэмжэ һайн зох... нуудынь ород хэлэн дээрэ ор... лагдажа, Москвада хэблэгдэ... рана. Һаяхан Москвада бол... бурят-монгол литературын ... нүүд ехэхэн амжалтатайгаар ... гэржэ, удхаараа социалисти... ба формоороо национальна ... рят-монголой соёл культуры... хабтар ехэ амжалтануудые ... лэн харуулба.

Эдэ бүгэдэ болбол ... Сталинай, большевистскэ пар... ба советскэ правительствын ... мэргэн хүтэлбэриин шэмэтэй ... хаң аша үрэнь мүн.

* * *

Мүнөөдэр — февралиин 18 ... нөөдэр — һунгалтын үдэр. Го... хубсалһан хүхюун дорюун ху... мэришэд, колхознигууд, ову... лигтэн һунгуулиин гэрэй үү... олоороо сугларна. Бүгэдэнэй ... бодолнууд Бурят-Монголой ... дустриин зүрхэн болохо У... Удын Железнодорожно район... шэ хандуулагданхай. Энэ рай... зол жаргалта ажалшад арадуу... вождь агууехэ Иосиф Висс... нович Сталиниие ба тэрэнэй о... соратнигууд Вячеслав Михай... Молотовые, Георгий Максим... нович Маленковые түрэлхи Бу... Монголойнгоо түрэ засагай ... органдо түрүүшын депутадуу... гоң нэгэн хүн шэнгеэр һун... байна.

Энэ түүхэтэ үдэрые респуб... ажалшан арад али бүхы ажал... дэлмэри дээрээ шэнэ шэнэ ам... тануудые туйлан угтаба.

Бурят-Монголой респуб... ута тэнюун, уужам үргэн ... дээгүүр зүрхэнэй халуун үг... алта мүнгөөр һиилээтэй ялар...

—Агууехэ Сталинда алдар ...

ЭНХЭ ЖАРГАЛ ОЛГОҺОН ЭСЭГЭ СТАЛИНАА МАГТАНАМДИ

★★

Түмэрзамшад эдэ үдэрнүүдтэ

-Удын Международно улиин № 178 гэртэ бидэ үсэгэлдэшэ ороо һэмди. Тэндэ 100 һунгагшад, советскэ просүнүүд: машинистнууд, слеүүд, сигналистнууд, модоной шуул, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд удаг юм. Энэ үдэшэ Иван Матюшенкын квартихүршэнэрынь олоороо суглар-аар баясхалантай ажабайда- омогорхон хөөрэлдэһэн бай. Тушанай түмэрзамшан, комагитатор Лука Арсентьеок суглаагшадта манай агуухэ амжалтанууд туоветскэ хүнүүд тушаа нүхэр ай саг үргэлжын анхарал олго тухай эли тодоор ба ехэ олтойгоор хөөрэжэ үгөө.

нь тэндэ байгшад өөһэһанал бодолые хэлэжэ

жара наһатай болооб,—гэгша Матвей Дмитриевич хөөрэнэ.—Мүнөө слесахүдэлмэрилнэб. Манай орон ажалша хүнэй урда үргэн нээгдэнхэй, дуратай мэргэшудалхада болоно. Манай шуулые харахадаа баярни ңагүй. Тэдэнэр миил хоёр һураад, үндэр мэргэжэлтэй оришэд болоно. Харин урюри гушан жэлдэ хүдэлмэшье һаа тиимэ мэргэжэлтэй аргагүй агша һэн.

Дмитриевич бодолгото янзатайгаар урин зөөлэхаран хөөрөөгөө үргэлжэ

Вагоной буферна стакан хайтүргөөр һэлгэхэ ёһотойб залуу хүдэлмэришэндэ слевагонник Остаповай ехэ ботойгоор заажа байхые туараа һэм. Советскэ хүнүүд өөһэдынгөө ганса мүрые хабадаггүй, харин ниитын хэюунһэшье үндэрөөр сэгнэНүхэдтөө туһалха гээшые уялта гэжэ тэдэнэр тоолодог анахадаа зүрхэмни баяр баингай охёор соробхилжо, дуурамни хүрөө һэн.

-Үдэ станциин автоконтрольтын слесарь-стахановец Ивдэ ехэ баяртайгаар хөөрэ.

—Советскэ засаг бидэндэ юу үгөөб гэһэн асуудалда богонихоноор харюусахашье бэрхэтэйл, — гэжэ тэрэ намдууханаар хөөрэнэ.— Советскэ засаг, большевистскэ парти, агуухэ багша Сталин бидэндэ баярта ажал, эрдэм бэлиг, баян ажабайдал, зол жаргал олгоо. Жэшээнь, манай хүршэ Борис Надмитовые абаад үзэе. Тэрэ гурбан жэлэй урда тээ паровозой жирэй кочегар байһанаа мүнөө машинист болоод, ашаанай поездые шадамараар жолоодоно. Мүн Мункуев үнгэрөөшэ жэлдэ институт дүүргэжэ, станциин паркын дежурнаар хүдэлмэрилнэ. Депогэй бригадир Константин Продай-Вода Хабаровскдахи транспортна инженернүүдэй институт энэ жэлдэ дүүргэхэнь.

—Ивлев, ши тон зүб хөөрэнэш. Советскэ засагай, Ленин—Сталинай национальна политикын ашаар манай ороной олонациональна арад Сталинска Конституциин наран доро нэгэн тэгшэ эрхэтэй, зол жаргалтай ажаһуунабди, — гэжэ Вижевич үбгэнэй омогтойгоор хэлэхэдэ, тэндэ һуугшад барандаа «тиинэбди, тиинэбди» гэлсэнэ. Мүн Емельян Алексеевич Головков, пенсионер Николай Федорович Кличкин ба бусадай хөөрөөе суглаагшад арадай агуухэ багша Сталинай нэрые сэдьхэлдээ һанан һанан үни удаан шагнаһан байна.

Мүн энэ үдэшэ һунгуулиин № 12 Железнодорожно округто ородог Московско улицадахи нэгэ гэртэ һунгагшад олоороо сугларһан байна. Тэдэнэртэ СССР-эй арадай ажахын хүгжэлтын дүнгүүд тухай статистическэ Управлениин мэдээсэлые комсомолка-агитатор Ольга Сказко тайлбарилжа үгэбэ.

—Арад зоной ажана тэниглэн байдалда манай правительство угаа ехэ зөөри гаргашална,—гэжэ Нина Прокопьевна Суслова хөөрэнэ. Һунгуулиин Железнодорожно округ соо гурба—дүрбэн жэлэй туршада һургуули, ясли, бани бии болоо. Хэдэн олон байрын гэрнүүд баригдаа, магазинууд шэнээр нээгдээ, улицануудтамнай шулуун дэбдигдээ.

—Хүгшэн наһатай бологшодто ехэ анхарал хандуулагдана, — гэжэ пенсионер Алин хөөрэнэ. — Би 73 наһатайб. Мүнөө пенси абадагби. Халуун анхаралайнь тулада эсэгэ Сталиндаа үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэб.

Иимэ һанал бодолтойгоор һунгуулиин Железнодорожно округой бухы һунгагшад мүнөөдэрые угтаба. Мүнөөдэр—һунгалтын үдэр тэдэнэр угаа ехэ омогорхолтойгоор, баяр баясхалантайгаар инаг багша Сталинай үнэн соратник, большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй агуухэ ажал-ябуулагша Вячеслав Михайлович Молотовой түлөө голосовалхэ байна.

М. Толкач.

★★

— Нарата һайхан үглөөгүүр —

Нарата һайхан үглөөгүүр...

Хэдэн мянган хүнүүд энэ үглөөгүүрые хүлеэгээ. Хэдэн мянган часы-будильнигуудай стрелкэнүүд 2, 3, 4 тоонууд дээрэ ерээд, ээдээ һэрюулэн ханхиналдаа.

Энэ үглөөгүүрые шэн габьяата ажалай асари ехэ амжалтануудаар угтаһан хүнүүд манай Эхэ орон соо мянга түмэн. Тэдэнэй зэргэдэ сүлөөтэ жаргалта Бурят-Монголой республикын гигант — Ленинэй ордента паровозо-вагонно заводой коллектив оролсоно. Заводой эрхим түрүү хүбүүд басагадай баатарлиг ажалайнгаа габьягаар олоһон алдар соло Байкал далай дээгүүр һолонгото н, Саян уулын орой дээгүүр сууряатан агуухэ Эхэ орон соомнай тарана. Алдарта стахановецууд, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Курочкин. Сандакова, Басанова, Цырендоржиев, Солодовников, Ревуцкий ба бусадые хэн мэдэхэгүйб!

Нарата һайхан үглөөгүүр...

Энэ үглөөгүүрэй мэнэ һая эхилжэ, үүрэй толоной туяаржа байхадань, энэ үдэрые илангаяа ехээр хүлеэһэн хэдэн мянган паровоз-бүтээгшэд гэр гэрһээ гаража, һунгуулиин участогууд тээшэ омог баяртайнууд алхалалдана. Тэдэнэр багша Сталиндаа голосуудаа үгэхэ золтой бшуу.

Зураг дээрэ: Ленинэй ордента ПВЗ-гэй залуу һунгагшад стахановецууд, М. Вжечинская, Б. Мамаев, Р. Стрыгина, Ф. Николаев, Б. Максимов, А. Федоров гэгшэд һунгуулиин участок тээшэ ошожо ябана. Эдэнэр нарата һайхан энэ үглөөгүүр инаг түрэл Сталинайнгаа түлөө барагдашагүй ехэ баяртайгаар голосовалхань. Тэдэнэр энэ үглөөгүүрые бүхы наһан соогоо мартахагүйл!

Үгэнь Д. Гунзыновай, фотонь М. Минеевэй.

★★

Жаргалай наран эндэһээл

Урдань һээсы гэр соо харанхы, тортогтой, эһэтэй ба угаан уняар нюдэ хордохоожо, нёлбоһо гоожуулжа байдаг бэлэй. Манай багахан арадые ямар хэсүү мунхаг байдал, үлэсхэлэн зоболон олон зуугаад жэлдэ даража байгааб даа! Урдань, минии залууда бурядуудые «буса түрэлтэн» гэжэ нэрлэдэг байгаа. Урдань, манай багахан арадые хаанай чиновнигууд, купецүүд, нютагай баяд, гулбаанар, лама габжанар дарлажа мүлжэжэ байдаг һэн. Манай түрэл нютаг бузар булай каторгын газар болгогдоһон байгаа. Ород арадай үнэн хүбүүд, басагад энэ каторгада зобожо тулижа байдаг бэлэй. Тэдэнэр:

Этигыш, нүхэр: хэзээш ерэхэл
Эрхэ сүлөөгэймнай золто одон,
Эхэ Росси нойрһоо һэрихэл,—
гэжэ манай арадта хэлэдэг һэн.

Агуухэ Октябриин наран үргэн ехэ Россида, тэрэнэй холын нютагуудта мандажа, хэтэ мүнхын зол жаргал арадуудта асараа, үмхиржэ байһан манай газарта ами оруулаа. Хооһон хэбтэһэн манай бурят нютагууд аха болохо ород арадай, советскэ правительствын, Ленин—Сталинай агуухэ партиин аша туһаар хүгжэнги промышленностьтай, механизированнэ хүдөө ажахытай болоо. Арадуудай вождь нүхэр И. В, Сталинай үдэр бүриин анхарал оролдолгоор манай Бурят-Монголдо промышленностиин ба хүдөө ажахын шадамар хүтэлбэрилэгшэд, бэлигтэй уранзохёолшод, артистнууд, уранзураашад, багшанар, врачууд, солото стахановецууд болон үндэр ургасын мастернууд урган гараа. Хаанта Россин углуу байһан манай Бурят-Монгол үндэр культуратай республикануудай нэгэн болонхой.

Хэр угһаа хооһон тала хэбтэһэн минии түрэл нютагта—Боргойн уужам талада мүнөө племенной хонидой совхоз, мүн Сталинай нэрэмжэтэ, Кагановичын нэрэмжэтэ хоёр ехэ колхозууд тогтонхой. Манай «Овцевод» совхоз малажал хүгжөөлгөөр, ургаса хуряалгаар муу бэшэ амжалтануудые туйлана.

Шэнэ үеын хүнүүдэй шударгуу бэрхээр ажаллахыень, үнэн сэхэ ажалайнь үндэрөөр сэгнэгдэхые харахадаа ходо баярлажа, урмашажа һуудагби. Урдань, баяд ноёдой барлаг, үбдэг соорхой, үгытэй ябаһан би мүнөө арбаад гаран хүбүүд басагадтай ба ашанартай, жаргалтай тэнюун ажаһуунаб. Эрдыни гэжэ хүбүүмни совхозой малажал дээрэ олон жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна. Эрхим һайн ажалайнгаа түлөө «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор шагнагданхай. Лубсан гэжэ ашамни зоотехник юм. Совхоздоо муу бэшээр ажаллана. Бусад хүбүүд, басагад ба ашанарни һургуулинуудта һурадаг гү, али ондоо үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэг юм. Имагтал советскэ засагай. большевистскэ партиин ашаар манай бурят арадай хүбүүд, басагад эрдэм мэргэжэлдэ һураха, зоотехник болож о, малажалһаа үзэгдөө дуулдаагүй ехэ ашаг шэмэ абаха, агроном болож о, рекордно ургаса таряа ургуулха, геолог болож о, үнэтэ малтамалнуудые олохо, летчик болож о, сэгээн тэнгэреэр нисэдэхэ аргатай болоо.

Эгээл тиимэһээ большевистскэ партидаа, советскэ правительстводоо хизаарлашагүй ехээр дурланабди. Эгээл тиимэһээ засаг түрынгөө дээдэ органуудта өөһэдынгөө үнэн сэхэ түлөөлэгшэдые, эрхим коммунистнуудые ба ажалаараа шалгарһан партийнабшэ большевигүүдые эльгээнэбди. БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар манай эндэхи ажалшадай дэбжүүлһэн арадай үнэн хүбүүн Балдан-Самбу Тудупович Мункуевта голосоо мүнөөдэр, февралиин 18-да тон ехэ баяртайгаар үгэнэб. Нүхэр Мункуев Боргойн сомсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр хүдэлмэрилхэ зуураа. харьяата совхоз ба колхозуудайнгаа хүгжэхэ хэрэгтэ, хүсэ шадалаа гамнангүй оролдоно.

Иимэ хүбүүн манай этигэл найдабарие дүүрэн харюулха гэжэ һайн мэдэрэн Боргой нютагай ажалшад большевистскэ партиин гэшүүн, шадамар хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Мункуевта голосуудаа нэгэн дуугаар үгэнэ. 92 наһа хүрэһэн бишье тэдэнһээ гээгдэхэгүйб. Зол жаргалай нара хараһан би хадаа аша гушанарайнгаа амжалтыень хаража, омогорхожо, орон нютагайнгаа коммунизмын замаар һалбаран хүгжэжэ, шэнэ шэнэ алхамуудые хэхыень үзэжэ, үшөө олон жэлдэ ажаһууха хүсэлэнтэйб. Манай бүхы арад зондо, тэрэ тоодо минии бурят арадта жаргалай үүдэ нээһэн большевистскэ партида, агуухэ Сталинда гүн ехэ баяр хүргэжэ, «Жаргалай наран эндэһээл!» гэжэ аша гушанартаа заажа һууха иимэ ехэ золтойлби.

Т. Данжуров, үбгэн һунгагша.

—◆—

Ш. НИМБУЕВ

...инай нэрэтэй бюллетень

...Сталинай нэрэтэй,
...ээбэрхэн үнгэтэй
...баряад, омогорхон
... Баясана сэдьхэлни.
...нимни нэбтэ гэрэлтэн
...советскэ оромни:
...эдэнүүд бадарна,
...жаргалаар туяаран.
...дуунууд долгилно,
...манай баясуулан.
...газарта хиидхүүлһэн
...ууд гүйлдэнэ.
...тугаа толоруулһан
...ууд тамарна.
...ута каналаар
...уһан мэлмэрнэ,
...бүриин жэмэсэзр
...дэлхэ һалбарна...
...— халима жаргал,
...— амгалан ажал...
...ан эхэ
...ан хүүгээ өөгшөөнэ,
...гүй ехэ
...айдаа тарэ баясана.
...һаиган
...тугал эльбэнэ,
...басаган
...майлада дуулана
...галотугтай,
...шарайтай
...шууялдан
...гүйлдэнэ,
...энеэлдэн
...наадана...
...— халима жаргал,
...— амгалан ажал...
...нэрэ бэшээтэй,
...ээбэрхэн бюллетенеэ
...уу аалихан хэнзэб,
...зүрхэнһөө хэлэнэб:
...түрэл эсэгэмнэй,
...харадаг нарамнай!
...бүхы жаргалнай,
...дүүрэн баярнай
...сэхэ ерэнхэй.
...мүнхын болонхой!
...түрэл оронойнгоо
...нь арбидхан,
...түрэс арадайнгаа
...нь зузаадхан
...олон жэлнүүдтэ
...итнай болтогой!»

—◆—

САЯН УУЛЫН ХОРМОЙДО

Орьёл торьёл хабсагай шулуун Саянай уулануудай хормойдохи үргэн дайдые эзэлэн республикын эгээл холын аймагуудай нэгэн — Ахын аймаг оршодог.

Октябрьска революциин урда энэ нютаг зэрлиг гэгдэдэг байгаа. Тэндэхи зон баяд ноёдой, лама бөөгэй зарса барлагууд байжа, ан гүрөөһэ агнажа амидардаг ба ангай арһаар хубсаһа оёжо үмдэдэг һэн. Үбһэ ногоогоор һайн газарнууд баяд ноёдой һабарта байдаг һэн. Үгытэй айлнууд урса гү, али һээсы хүйтэн гэр соо, хада уулануудай хабшуугаар нэгэ хоёроороо таһаран һуудаг байгаа. Бухы Ахын аймаг соо үзэг бэшэг мэдэхэ нэгэшье хүн байгаагүй.

Мүнөө тэрэ саг үни холын еүүдэн болон арилаа.

15 жэлэй саада тээ хүбшэ байһан газарта Орлик гэжэ томохон тоохон Ахын аймагай центр болон тогтобо. Тон богонихон болзор соо эндэ 45 коммунальна байранууд, Соведүүдэй байшан, аймагай культурын байшан болон бусад олон эмхи зургаануудай томо томо байшангууд баригдаа. Аймаг соо 8 эхин һургуули ба аймагай центртэ нэгэ дунда һургуули тогтоо. Ганса дунда һургуулида 400 гаран үхибүүд эрдэмдэ һурана.

Аймаг соо амбулатори, аптекэ, нарайлалгын гэрнүүд бии болоо Колхоз бүхэндэ врачебно-фельдшерскэ пунктнууд тогтожо, анхан лама бөөнэрэй хуурмаг мэхэдэ топуулан байһан арад түрүү советскэ медицинын туһаламжа абана. «Улаан Саян» гэжэ аймагай газетэ түрэлхи бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ, оронойнгоо, аймагайнгаа һонинуудые ажалшадтаа дуулгана. Аймагай культурын байшанда дуугардаг кино гарадаг ба хүдөө колхозууд дээгүүр саг үргэлжэ кино табигдадаг. Аймагай культурын байшангай дэргэдэ 20 хүнһөө бүридэһэн драматическа кружок эмхидхэгдэжэ, ажалшадта һонирхолтой зүжэг наада табин харуулхаһаа гадна, колхозуудай клубуудтахи уранһайхачай самодеятельностиин кружогуудта ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Һүүлэй үедэ энэ кружок Корнейчугай «Калинова шугы» гэжэ пьесые бэлэдхэбэ.

Урдань тэндэ ямаршье харгы байгаагүй юм. Мүнөө үбэл зунгүй ябажа болохоор заһагдамал харгы Ахын аймагые Түнхэнэй аймагтай холбоно. Мүнөө үедэ Мондо тосхонһоо Орлик хүрэтэр үдэр бүхэндэ самолет нисэдэжэ, почто болон пассажирнуудые зөөнэ.

Революциһаа урда тээ үмсын ажалтай ажаһуудаг арад зон колхозууд болон нэгэдэнхэй. Аймаг дотор 9 колхозууд тогтожо, социалистическэ хүдөө ажахынь һалбаржа байна. Колхозно ажабайдал сэнгэлиг хүхюун зол жаргалта байдал ажалшадта асараа Ахын аймагай арад зоной культурна хэмжээнь үдэр бүри дээшэлжэ байна. Мүнөө ажалшад барандаа үзэг бэшэг шудална, газетэ журналнуудые олоор захижа уншана. Колхозно центрнүүдтэ һургуулиин, правлениин томо томо байшангууд, колхозно гоё һайхан клубууд болон культурна гэгээрэлэй бусад эмхи зургаануудай гэр байранууд шэнээр баригдаһан ба баригдажашье байна. Колхоз бүхэндэ радиоприёмнигууд тодхогдонхой. Аймагай центр Орлик дээрэ радиоузел хүдэлмэрилнэ Колхознигууд һүүлэй үедэ хэдэн арбаад радиоприёмнигуудые худалдан абаа.

Ахын аймагай гол ажалынь малажал болоно. Бэшэ аймагуудта үсөөн үзэгдэдэг үндэр һарлаг гэжэ үхэрые олоор үдхэнэ, тэрэнь юрын үхэртэ орходоо хэдэн хуби улуу бүшэмэг һайхан һү үгэдэг юм. Һүүлэй 3 жэлэй туршада аймагай малажал адуу морёор — 16 процент, бодо малаар — 15 процент, хонин ямаагаар — 13 процент нэмэбэ. Колхоз бүхэндэ адуу моридой, эбэртэ бодо малай ба хони ямаанай фермэнүүд бии. Тиихэдэ 8 колхозуудта оро үсхэбэрилгын фермэнүүд бии юм.

Ахын аймагай ажахые ба культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ парти ба правительство гон ехээр анхаралаа табина. БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй областной комитедэй бюро болбол «Ахын аймагай ажахые ба культурые улам хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулганууд» гэһэн тусхай тогтоол 1949 оной августын 3-да гаргаһан юм. Тэрэ тогтоол Ахын аймагай саашадаа һалбаран хүгжэхэ ябадалда туйлай ехэ туһаламжа үзүүлээ. Ахын аймагай колхозууд түрүүшынхеэ нютагай үүлтэрэй малнуудые племенной үүлтэрэй малнуудтай метизацилжа аймагайнгаа малажалай саашадаа хүгжэн һалбарха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ арга олоо.

Колхозно ажахыһаа түрүү хүбүүд олоороо ургана. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Д. Самаева хонидой адуулалга болон харалгые эрхимээр эмхидхэжэ, 1949 ондо 100 хониһоо 120 хурьга абажа тэнжээгээ һэн. Мүн 1950 ондо 100 хониһоо 125 хурьга абажа тулжүүлээ Өөрынгөө олон жэлэй дүй дуршалые тэрэ залуу хонишодто дамжуулан үгэнэ. Нүхэр Самаева Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадаха эрхэ олоһон, аймсоведэй депутадаар һунгагдаһан байна. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим адуушан Ж. Аюшеев даажа байһан 70 гүүнһээ бултанһаань унага абажа, хоролтодо оруулангүй түлжүүлһэн байна. «КИМ» колхозой суута һаалишан, ВКП(б)-гэй гэшүүн, 60 наһатай Дулма Захарова 1950 ондо нютагай үүлтэрэй һарлаг үнеэнһээ 700—700 литр һү һааһан ба даалгагдаһан 25 үнеэнһээ 25 тугал абажа, өөрынгөө абаһан уялгануудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэв. Иимэнүүд жэшээнүүд олон. Колхозуудай фермэнүүдтэ дээдэ ба дунда эрдэмтэй зооветеринарна мэргэжэлтэд ажаллана, жэл ерэхэ бүхэндэ колхозно малшадай ниитын һуралсал үргэнөөр эмхидхэгдэнэ.

Түрүү советскэ мичуринска агробиологическа наукын заабаряар аймагай колхозууд һүүлэй 3 жэлэй турша дотор овощно культурануудые үргэнөөр тарижа эхилээ. «Улаан Шулуута», «Улаан Аха», «КИМ» ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд энэ талаар нилээд амжалта туйлаа. Ахын аймагта овощной база бии болгохын тула ехэхэн хүдэлмэри хэгдэнэ.

Ахын аймагай ажахыда агнуури ехэхэн һуури эзэлнэ. Колхоз бүхэндэ ангуушатай бригада бүридхэгдэжэ, 1950 оной III —IV кварталнууд соо колхознигууд-ангуушад 100 мянган түхэригэй ангай арһа гүрэндөө тушаагаа.

Сталинска Конституциин наран доро үдэрһөө үдэртэ ургажа байһан Ахын аймагай ажалшад иимээр ажаллана. Ахын аймагай түхэл шарай үдэр бүри хубилна. Мүнөөдэр тэдэнэр РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ эрхим хүбүүд басагадаа һунгахань.

А. Модонов.

—◆—

Н. ДАМДИНОВ

Залуу наһанайм жаргал

Аба оромни залуу наһанайм
Ашата жаргал дэлгээн үгэнэл.
Үргэн, үндэр эрхэнүүд зүрхыем
Үеын үедэ баяраар ханганал.

Гуурһамни гартам,
саарһамни урдам.
Гургалдайн бэшэ —
сэдьхэлэй дуунууд,
Зүрхэнэйм сохидолһоо тураһан
үгэнүүд.

Зүүдэнэй бэшэ —
үнэнэй зурагууд...
Колхозно бүлэдэ түрөө хүмби.
Хэлээ гэлсэдэг, тиихэдэ эхэмни:
«Агуу жаргалай сагта түрэбэш,
Ажаһууха
мүнхэ эрхэдэ хүртэбэш!»

Наймахан наһата хүсэжэ эрэхэдэм,
Наранай гэрэлтэй наадасагаан
ябахадам,
Һургуулиин үүдэнүүд урдамни
нээгдэбэл,
«Һураха!» —
таанарта Ильич хэлээ,—гэбэл...
Түүдэгэй галнууд...
походууд,
дуунууд...
Туристнууд-пионернүүд,
солбон, бэрхэ.
Арюун сэлмэгүүд лэ тэрэ үдэрнүүд,
Амарха —
бултанай үргэн эрхэ!

Арбан найматайб—наһанайм
үглөөгүүр
Арюун гэрэлтэ баяраар сэсэглээ:
«Гайхамшаг оронойнгоо
гражданинби!», — гээд,
Газарые тойрон, үгэнүүдни зэдэлээ.

Сээжэмни дүүрэнээр, сэнгүү амилнал,
Сэдьхэлни зоригой дүлөөр бадарнал.
Энэл даа, нүхэдүүд, нангин эрхэм —
Республикынгаа Соведтэ һунгахам!

Минии голос —
миллионуудай нэгэн.
Бюллетенеэ урна руу табихынгаа урда,
Бусалма баяртай,
залуу,
бардам,
Хэлэнэб иигэжэ:
«Голосоо үгөөб,
Хэтымнай наран
Сталинай түлөө!»

—ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ— КОЛХОЗДО

Энэ гурбан фотозурагууд Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналей тосхоной ажабайдалай зарим үенүүдые харуулна.

Баяртай хүхюун басагадууд, уран гартай гармонист замда гарахань ха, шаргада hуунхай. Үбэлэй hаруул наран ялбайна, шамэрүүхэн жабар хасар улайлгана. Зохид даа! Хүдөө ажахын культурын Байшангай агитбригада малажалай холын фермэнүүдтэ байhан hунгаштада ошожо, өөһэдынгөө уранhайханай самодеятельностиин шадабарие харуулхань.

Тэрэ саана хүдөө ажахын культурын Байшан харагдана. Эндэ залуу бэлигтэнэй хүгжэдэг, эрдэм мэргэжэл олгодог газар. Колхознигууд эндэ ерэжэ, лекци, хүгжэм шагнадаг, кино ба зүжэг наада харадаг, газетэ, ном, журналнуудые уншадаг байна.

Энэ байшан дотор ороходо хүдөөгэй ажалшадай культурна хэмжээнэй дээшэлһэниинь гэрэлдэ харагдана. Советскэ засагай үедэ энэ тосхондо эхин ба долоонжэлэй хоёр hургуули баригдаhан байна. hуралсалай гансахан мүнөө жалдэ энэ hургуулинуудта колхознигуудай мянгаад үлүүтэй үхибүүд hуралсана.

Урдань Ехэ-Куналей харанхы уйтай. захын тосхон байгаа. Мүнөө энэ тосхон электрын гэрэлтэй, радиотой, телефонтой болоо. Эндэ мүн врачебна амбулатори, почто, гурбан магазин бии. Эндэхи колхознигууд Бурят-Монголой бусад тосхонуудһа улүүдтэл тон адли бүрьялма ажабайдалтай юм.

Ехэ-Куналейн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бүхы аймаг дотороо суурхана. Эндэхи колхозно таряашад үндэр ургаса хураадаг, гүрэндөө хүдөө ажахын продуктнуудые ба түүхэй эдүүдые элбэг ехээр үгахын түлөө эсэшэгүйгөөр оролдодог байна.

Хоёрдохи зураг дээрэ хүдөө ажахын культурын Байшангай библиотекэ харуулагдана. Ном уншагшадай эрилтэ угаа ехэ. Библиотекэ саг үргэлжын 450 уншагшадтай юм.

Гурбадахи зураг дээрэ агрономическа кружогой занятиин үнгэргэлгэжэ байхые харанабди. Колхознигууд өөhэдынгөө культурын Байшан соо хүдөө ажахын наукые шудална, эрдэм мэргэжэлдэ hурана.

Үни хада ородой агууехэ поэт Н. А. Некрасов «Дедушка» гэжэ поэмэ дотороо Тарбагатай тушаа иигэжэ бэшээ hэн:

> «Хаанаб тэрэ тосхон?» — Холо даа,
> Тэрэнэй нэрэ: Тарбагатай,
> Байгалай саанахи яндан
> Углуу газар даа...».

Үгы даа, мүнөө эндэ углуу{яндан газар олдохогүй! Тарбагатайлашье, Ехэ Куналейдэшье, аймагай бусадшье тосхонуудта иимэ газар байхагүй. Мүнөө ондоо, шэнэ саг ябажа байна!

М. Минеевэй фото-очерк.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 14. (ТАСС). Хитадта эсэргүү американска агресси, тэрэшэлэн хитадай агаарай хилэнүүдые Холбоото Штадуудай зүришэһэн, Хитадай территори СШа-гэй агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй бомбодоhон ба буудаhан тушаа Советскэ Союзай мэдүүлгэнүүд ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ үсэгэлдэр харагдаба.

Февралиин 7-до, США-гэй заабарие дагажа, ООН-эй Генеральна Ассамблейн олонхид хадаа эдэ асуудалнууд тушаа Советскэ Союзай делегациин оруулhан резолюцинуудай проектнүүдые буруушаажа голосовалhан байгаа.

Энээнһээ гадна, Генеральна Ассамблейн 6-дахи сессиие Европодо үнгэргэхэ гэжэ декабриин 14-дэ Генеральна Ассамблей дээрэ шиидхэгдэhэн болобошье, Генеральна Ассамблейн ээлжээтэ 6-дахи сессиие үнгэргэхэ газар тухай асуудал пленарна заседаниин даб дээрэ зүблэхэ зүйлдэ тэрэшэлэн оруулагдаа.

6-дахи сессиие үнгэргэхэ газар тухай пункт зүблэхэ зүйлдэ үндэhэгүйгөөр оруулагдаа гэжэ Советскэ Союзай түлөөлэгшэ С. К. Царапкин мэдүүлбэ, ушарынь, 6-дахи сессиие Европодо үнгэргэнь гэhэн шиидхэбэри абтаhан байна. Советскэ делегаци Генеральна Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ энэ асуудал оруулхые буруушаана.

Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Энтезам 3-дахи пунктые зүблэхэ зүйлдэ оруулха гэhэн шиидхэбэрие голосованида табихые дурадхаба. 47 делегадууд Энтезамай дурадхалай түлөө голосовалаа, 5 делегаци (Советскэ Союз, Украина, Белорусси, Чехословаки ба Польша) буруушаажа голосовалаа, 3 делегаци (Ливан, Иемен ба Югослави) hаналаа бариба.

Тэрэнэй hүүлээр Генеральна Ассамблей Хитадта эсэргүү американска агресси тушаа Советскэ Союзай мэдүүлгые хаража эхилбэ.

Эдэ мэдүүлгэнүүдые зүбшэн хэлсэхэ ба зүб шиидхэбэри абаха ябадалдань комитедтэ hаад хэхын тула Холбоото Штадууд шадал хүсэеэ хайралаагүй гэжэ Советскэ Союзай мэдүүлгэнүүдые Политическэ комитедтэ харалга элирүүлээ гэжэ советскэ түлөөлэгшэ Царапкин мэдүүлбэ.

ООН-дэ СССР-эй делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинскиин хэлэhэн баримтануудые Холбоото Штадууд буруушаажа шадаагүй. Хитадта эсэргүү американска агресси hайнаар бэлэдхэгдэhэн ба тэрэнэй бэелүүлгэнь американска сэрэгэй дээдэ засагаархидта даалгагдаhан байна гэжэ эдэ баримтануud харуулна.

Царапкин иимэ баримтануудые заагаа гэбэл: нэгэдэхеэр американска флодые Тайван тээшэ эльгээhэн Трумэнэй июниин 27-ной приказ; хоёрдохёор, зэбсэгтэ сэхэ интервенци хэхэ ба гоминдановска бүлэгые буу зэбсэгээр хангаха зэргээр Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ Холбоото Штадуудай хамаааралсалга; гурбадахяар, Хитадай агаарай хилэнүүдые американска агаарай сэрэгэй хүсэнүүдэй дабалга. hүүлшын пункт тушаа хэлэхэ зуураа, Царапкин болбол иимэ ушарнууд 1500 гаран удаа хэгдэбэ гэжэ мэдүүлээ. Хитадта эсэргүү американска агрессие харуулhан ямар баримтанууд үшөө хэрэгтэйб гэжэ Царапкин асууба.

Генеральна Ассамблей американска правительствын эдэ агрессивнэ актнуудые хараадаа абангүй байха эрхэгүй гэжэ Царапкин хэлэбэ. Хитадай, тэрэшэлэн бүхы Азиин аюулгүй байдалые хангахын тула, Хитадта эсэргүү Холбоото Штадуудай агрессие зогсоохо уялга Генеральна Ассамблей дээрэ тохоргоно. Иимэ шалтагаанаар, советскэ делегаци оруулhан резолюциин хоёр проект абахые дурадхана. Генеральна Ассамблей энэ асуудалые бүхы талаарнь хаража үзэхэ ёhотой гэжэ советскэ делегаци тоолоно.

Энэ асуудал тушаа үгэ хэлэлгэ нээхые хүсэнэ гү гэжэ түрүүлэгшэ Энтезам заседанида хабаадагшадhаа асууба.

39 делегаци буруушаажа голосовалаа, 5 делегаци (СССР, Украина, Белорусси, Польша ба Чехословаки) энээнэй түлөө голосовалба, 11 делегаци (Афганистан, Бирмэ, Египет, Эфиопи, Инди, Индонези, Ирак, Ливан, Саудовска Арави, Иемен, Югослави) hаналаа бариба.

Тэрэнэй hүүлээр, Энтезам болбол Хитадта эсэргүү американска агресси тушаа советскэ нэгэдэхи резолюциие голосованида табяа. Резолюци механическа олонхидоор буруушаагдаа, 5 делегаци резолюциин түлөө голосовалба, 3 делегаци (Бирмэ, Индонези ба Югослави) hаналаа бариба.

Хитадай хуули ёhоной гансахан засагай—Хитадай арадай республикын дура хүсэлдэ зүришэн, уласхоорондын эрхые ба ООН-эй Уставые эбдэн, Холбоото Штадуудай зэбсэгтэ хүсэнүүд Тайван дээрэ байна гэжэ польско түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Арсашагүй баримтануд дээрэ үндэhэлэгдэhэн туладань, Советскэ Союзай резолюцинуудые дэмжэнэб гэжэ чехословацка түлөөлэгшэ Носек мэдүүлhэн ба ООН-эй принципүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхые уряалhан байна.

Хэрбээ Генеральна Ассамблей Холбоото Штадуудай зэбсэгынь болохые хүсөөгүй hаа, американска правительствын бузар гэмтэ ябуулгануудые шүүмжэлэн буруушааха ёhотой гэжэ Белорусска ССР-эй түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Украинын түлөөлэгшэ Демченко иимэл мэдүүлгэ хэбэ.

Советскэ ба бусад делегацинуудай хэлэhэн баримтануудые тоогоогүй американска түлөөлэгшэ Гросс хадаа Холбоото Штадуудта эсэргүү хэгдэhэн гэмнэлгэ «үндэhэгүй» хэбэртэйгээр баталаа.

Индийскэ делегаци хадаа дальневосточно проблемэнүүдтэ, тэрэ тоодо Тайванай проблемэдэ хамаатай таланууdай конференциие зарлаха тухай дурадхалые бусад 12 делегацинуудтай хамта hая дурадхаа гэжэ Индиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Тайванска асуудал Каирска ба Потсдамска хэлсээнүүдэй үндэhэ hуури дээрэ шиидхэгдэхэ ёhотой гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Гэбэшье, 12 оронуудай дурадхал hайшаагдаагүй.

Тэрэнэй hүүлээр Энтезам советскэ делегациин хоёрдохи дурадхалые голосованида табяа. Тэрэнь Хитадай агаарай хилые Холбоото Штадуудай дабаhан ба Хитадай территорие бомбодоhон тухай хэлэнэ.

5 делегаци советскэ резолюциин түлөө голосовалаа 51 делегаци буруушаажа голосовалаа, 2 делегаци (Афганистан ба Югослави) hаналаа бариба.

Тэрэнэй hүүлээр, Генеральна Ассамблей хадаа Генеральна Ассамблейн 6-дахи сессиин заседанинуудай хаана болохо газар тухай асуудалые хаража эхилhэн ба энэ асуудал тушаа Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшын ба генеральна секретариин элидхэлые зүбшэн хэлсэжэ эхилhэн байна. 6-дахи сессиие Европодо үнгэргэхэ гэhэн шиидхэбэрие Генеральна Ассамблейн дахин харахые ба тэрэниие Нью-Йоркдо үнгэргэхэ гэжэ шиидхэхые hайшаан дурадхана.

Советскэ делегаци энэ асуудалые дахин харалгые буруушаана гэжэ Царапкин мэдүүлбэ. 6-дахи сесси Европодо үнгэргэгдэхэ ёhотой гэжэ Генеральна Ассамблей декабриин 14-дэ шиидхэhэн байгаа.

Энэ пунктые зүблэхэ зүйлдэ оруулха хэрэгтэй гү гэhэн асуудал голосованида табихые Энтезам дурадхаба.

42 делегаци энэнэй түлөө голосовалаа, 5 делегаци буруушаажа голосовалаа, 6 делегаци hаналаа бариба.

Түрүүлэгшэ Энтезам хадаа Генеральна Ассамблей мартын 10-hаа хожом бэшэ зарлагдаха ёhотой гэhэн дурадхал голосовалхые дурадхаба. Парижда сесси зарлаха тухай дурадхалтай дашарамдуулан, французууд хэмжээ абаа hаа, Генеральна Ассамблей бүри урид зарлагдаха байна. Энэ дурадхалай түлөө 39 делегаци голосовалаа, 5 делегаци буруушаажа голосовалаа, 11 делегаци hаналаа бариба.

6-дахи сессиин заседанинуудай хаана үнгэргэгдэхэ тухай асуудал дахин харалгые советскэ делегациин буруушааhан ушарhаа энэ дурадхалые буруушаанаб гэжэ Царапкин тайлбарилба.

Энээгээр заседани хаагдаа.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Американска түмэрзамшадай забастовко

Дэлхэйн шэнэ дайн бэлэдхэхын тула американска империалистнуудай ябуулжа байгаа политикань Холбоото Штадуудай ажалшадай нюрган дээрэ хүндэ дарамта болон буунхай. Сэрэгэй гаргашанууд таларгаряагүй ургажа, мүнөө 70 миллиард үлүүтэй доллар болоо.

США-гэй зонхилхы бүлэг нюрнууд хадаа арад олонийтдэ нэмэлтэ налогуудые тохохо, эдеэ хоолой ба шухала хэрэгтэй эд барааной сэнгүүдые хүндэрүүлхэ, ажалшадай салин хүлhые багадхаха зэргээр сэрэгэй түйлай ехэ гаргашануудые бүтээхэ гэжэ оролдоно.

Арадай ажабайдалай хэмжээе американска империалистнуудай доошолуулhан ябадал ажалша олонийтын дунда ехэ эсэргүүсэлтэ үүсхэв. Холбоото Штадуудта мүнөө боложо байгаа олон мянган түмэрзамшадай забастовко тус эсэргүүсэлтые харуулна.

Тон шэрүүнээр дарлагдахадаа тэсэхэ аргагүй болоhон түмэрзамшад салин хүлhэ дээшэлүүлхэ түхай эрилтэ хэбэ. Забастовкоhоо шалтагаалан, поездэнүүдай ябалга эрид багадхагдажа, ороной ажахын хэдэ хэдэн hалбаринуудта бэрхэтэй байдал тохёолдуулаа. Танкнуудые ба сэрэгэй бусад ашаануудые Кореядэхи американска сэрэгүүдтэ эльгээхэ ябадал забастовкоhоо боложо зогсоогоод, сэрэгэй продукци бүтээн гаргалга ехээр хаhагдаа гэжэ, «Обороноhо гулидхаха управлени» гэдэгэй хүтэлбэрилэгшэ Вильсон февралиин 5-да мэдүүлбэ.

Уолл-стридэй захирагшад hүүлэй жэлнүүдтэ американска правительствые зүгhөө хүдэлмэришэдтэ эсэргүү гаргаhан хуулинууд, эсэргүүсэн бологшод тушаа хэрэглэхэ гэжэ засагаархидай сэхэ занажа байбашье hаань, түмэрзамшад өөhэдынгөө эрхэнүүдэй түлөө тэмсэлые эрэлхэг зоригтойгоор ябуулжа үргэлжэлhөөр.

США-гэй коммунистическэ партиин национальна комитет hаяхан мэдүүлгэ толилжо, американска арадта үлэсхэлэн ба үгырэл хооhорол тохёолдуулжа байгаа зонхилхы бүлэг нюрнуудай сэрэгэй хэмжээ-ябуулгануудта эсэргүү тэмсэхыень ажалшадые уряалба.

Япони—США-гэй сэрэгэй база

Американска империалистнууд Дальна Востогтохи агрессингээ хэмжээ үргэдхэхэ гэжэ али болохоор оролдоно. Энэ зорилгоор, Японие өөрынгөө сэрэгэй база болгожо, японско хүлhэнэй арми байгуулжа байна. Японитой эбэй нэгэн талын договор ба японско сэрэгшэдтэй союз баталхын тула, президент Трумэн дай үүдхэгшэ бузар этэгээд Даллесые өөрынгөө тусхай түлөөлэгшэ болгон Японии руу эльгээгээ.

Американска империалистнуудай түсэбүүдые hайшаан дэмжэдэг японско премьер-министр Иосида тэй хэлсээ хэhээнэйнгээ hүүлээр, Даллес болбол Японие дахин зэбсэглэхэ ябадал түргэдхэхэ ба тэрэниие Азидахи агрессивнэ ябуулгануудтаа ашаглахые США хараална гэжэ далда бэшээр мэдэрhэн байна.

Агрессивнэ Хойто-атлантическа пактда адляар Номгон океанай союз гэдэгые Дальна Востогто байгуулха бэлэдхэл Даллесай зорилгонуудай нэгэн болоно. Американска агрессорнүүд энэ союзда нэгэдхыень Австрали, Филиппины ба бусад оронуудые баалаха hаатай байна. Хараалагдажа байгаа Номгон океанай пактда японско милитаристнууд гол үүргэ дүүргэхэ байна. Американска империалистнууд японско милитаристнуудые Азиин арадуудай мяха шуhа hородог алуурдай дахинаа болгохо гэжэ оролдоно.

Японие өөрынгөө сэрэгэй зутар хэрэгүүдтэ татан оруулха гэhэн американска империалистнуудай эрмэлзэлгэнь японско арадай улам ургажа байгаа эсэргүүсэлтэ үүсхэбэ. Американска агрессорнууд ба японско реакци хадаа национальна унан hандаралгын замда Японие дахин түлхижэ оруулхые hэдэнэ гэжэ арад олонийтэ улам тодоор ойлгоно.

Ю. Борисов.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ Арадай демократическа республикын Арадай арминн Главна командованиин мэдээ

ПХЕНЬЯН, февралиин (ТАСС). Арадай армиин хитадай hайндуратанай тай хамтадаа ябажа, фро... ых участогууд дээрэ добто... үргэлжэлhөөр гэжэ Корейска... дай-демократическа республ... Арадай армиин Главна ком... ни февралиин 16-да мэдэ...

Фронтын центральна ... дээрэ Арадай армиин ча... Хэнсон (Одзио) районда б... жу (Генсю) райондо дайсан... hэлэн абажа бута сохёод, ... нуудые бүрин сүлөөлөө.

Өөhэдынгөө эрхэн... түлөө ажалшадай т...

Капиталистическэ орон... ажалшадай материальна ... үдэр бүри муудажа байна. ... мэришэд ба албахаагшад ... далай хэмжээе дээшэлүүлх... эрилтэнүүдые эрид шангаар... жа үргэлжэлhөөр.

Хэблэлэй мэдээнүүдэй ... маршаллизованно Австрид... нэй үнэ сэнгэй таhаралта... рагүйдэлгэ улам ургажа ... Австрийска предприятинуу... дэлмэришэд ба албахагша... хүлhэ 15—20 процентээр д... шэлүүлхые эринэ.

Гетеборгдо (Швеци) ... 1500 хүдэлмэришэд забаст... бэ. Салин хүлhэ дээшэлүү... хайда предпринимательну... hэн хэлсээнэй таhалдаhан ... хүдэлмэришэдэй дурагүй... шалтагаалан забастовко ...

Юнайтед пресс агентст... дээсэhэнэй ёhоор, забастов... байгаа мексиканска 1000 ... горнягууд Хойто Мексикэ... лау ба Роситын дэргэдэхи ... нууд дээрэ hая болоhон ... кые «гуримшуулгын» буру... нуудта эсэргүү протестые... дентдэ мэдүүлхын тула ... руу үлэсхэлэн походоо хэ... жэлхөөр хараална. Горни... үдэр соо 350 гаран киломе... Тэдэнэр үшөө мянга гар... мэр ябаха байна.

Хүдэлмэришэдэй эрид ... ашаар, үйлэдбэриин ээд... хэхэ баатай болоно. Ир... банковска 4000 албахааги... дели үргэлжэлhэн забас... зогсооход гэжэ шиидэбэ, ... арбитражна трибунал сали... дэшэлүүлхэ тухай хүдэлм... шуулэй хэдэн эрилтэнүүд... hан байна.

Ремилитаризацилгаа ... европейскэ хүдэлмэр... конференци зарлахые Б... Германиин ажалшад дур...

БЕРЛИН, февралии... (ТАСС). Баруун Германи... но бүтээлгын ехэ верфь... Гамбургдахи «Дейче верфь... верфьнүүдэй нэгэнэйнь ... Баруун Германие ремил... цилгада эсэргүү европейск... мэришэдэй конференци... тухайда «Гаспер-Хютте» ... руун-германска предприят... дэлмэришэд ба албах... дурадхалые hайшааба.

«Арадай дура хүсэлтэй ... дуулан федеральна прав... вын ябуулга хэхынь, му... тельство ремилитариз... эсэргүү тэмсэнэ гү, 1951 ... манитай эбэй договор ... хүсэнэ гү, гэhэн асуудалд... саха арга боломжые Ге... бүхы хүн зонхо үгэхые... бди»,—гэжэ судоверфиин ... мэришэдэй суглаан дээр... резолюци соо хэлэгдэнэ.

Харюусалгата редактор Б. А. О...

МҮНӨӨДЭР УЛАН-У...

Ленинэй орденто опера ... дэй театрта — үдэшэлэн ... Игорь».

Ород драмын театрта — ... үдэшэлэн «Бүлэ».

«Прогресс» кинотеатрт... ветскэ Эстони» (4, 6, 8, ... та), үхибүүдтэ — «Арба... (үдэрэй 12, 2 часуудта), ... зүрхэн» (үдэшэлэн 11, 30 ...

«Эрдэм» кинотеатрта— ... —«Теремок», «Теремок» ... (үдэрэй 11, 12, 20, 1, 40 ... нуудта), «Манай городой ... (3, 5, 7, 9 часуудта), ... рэгшэд» (үдэшын 11 част...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного ... мышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03534. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...